

ת"פ 44877/06/13 - מדינת ישראל נגד אמיל רפאילוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 44877-06-13 מדינת ישראל נ' רפאילוב(עצור בפיקוח) 04 יולי 2019 ואח'

146

לפני כבוד השופטת ורדה מרוז - סג"נ
המבקשת
נגד
המשיב
החלטה
מדינת ישראל
אמיל רפאילוב (עצור/אסיר בפיקוח)

1. לפני בקשה להורות על שמיעת הליך החילוט בעניינו של המשיב במסגרת הליך אזרחי, מכח סעיף 36א(ד) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: "הנאשם" ו-"הפקודה").

רקע

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום ביום 4.6.13. ההליך נמשך לאורך כ-6 שנים. ביום 15.10.18 הורשע הנאשם בהכרעת דין מנומקת, בעבירות של ייבוא וסחר בסם מסוכן לצד עבירות נשק. ביום 8.1.19 נגזר דינו של הנאשם ל-66 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

3. במסגרת כתב האישום עתרה המבקשת להכריז על הנאשם כ'סוחר סמים' אם יורשע בדיון ולהורות על חילוט רכושו בהתאם להוראות הפקודה. לבקשת הסנגור, נדחה הדיון בבקשה למועד שייקבע לאחר הטיעונים לעונש. הבקשה התקבלה, ניתן גזר הדין והדיון בבקשה נדחה מעת לעת.

4. ביום 7.3.19 התקיים דיון בבקשת המבקשת להכריז על הנאשם כ'סוחר סמים'. ביום 27.4.19 התקבלה הבקשה והנאשם הוכרז כסוחר סמים. הדיון בבקשה לחילוט הרכוש נקבע ליום 24.6.19. סמוך לפני מועד הדיון, החליף הנאשם ייצוג, אז עתר סנגורו החדש, עו"ד פינקלשטיין, לדחיית מועד הדיון לפרק זמן של כחודשיים, על מנת לאסוף מסמכים הכרחיים לצורך הוכחת כשרות מקורותיו הכספיים של הנאשם ברכישת נכסיו (תדפיסים בנקאיים ועוד). הבקשה התקבלה והדיון נדחה ליום 16.9.19. למועד זה, זימנה המבקשת שתי טוענות לזכות - אשת הנאשם ובת זוג נוספת.

5. לנוכח הימשכות הליך החילוט, הגישה המבקשת את בקשתה דן להורות על בירור סוגיית החילוט במסגרת הליך אזרחי ובאופן שיתאפשר לנאשם להתחיל את ריצוי מאסרו. לטענתה "מדובר במקרה מובהק לפיו בירור הטענות עלול להקשות על המשך הדיון בהליך הפלילי", כאמור בסעיף 36א(ד) בפקודת הסמים".

טענות הצדדים בתמצית

עמוד 1

6. המבקשת טוענת כי בירור סוגיית החילוט עלול להימשך זמן רב מעבר למועד הדיון שנקבע לחודש ספטמבר 19'. בנסיבות אלו, השהיית המשך ההליך הפלילי תפגע באורח ממשי באינטרס הציבורי ותגרום ל"עיוות דין" כלפי הציבור.

7. הסגור, טוען מנגד כי דרך המלך היא בירור סוגיית החילוט במסגרת ההליך הפלילי, כחלק מזכותו של הנאשם לקבל גזר דין שלם המאזן בין עונש המאסר לענישה הכלכלית. הסגור הוסיף כי "חזקת סוחר הסמים" ממילא חלה גם על שני הנכסים הרשומים על שמותיהן של הטוענות לזכות (אשת הנאשם ובת זוגו) ולכן, אין לצפות כי אלו תטענה שהרכוש המדובר שייך להן ולא לנאשם. ולראיה, לא הועלתה על ידן כל טענה בנדון במהלך גביית הודעותיהן במשטרה. לפיכך, אין מקום לצפות שהטוענות לזכות יקשו על המשך בירור סוגיית החילוט במסגרת ההליך הפלילי. משכך, המקרה דנן אינו נכנס בשעריו של סעיף 36א(ד) לפקודה.

8. הסגור הוסיף כי בבקשתה להעברת הדיון בחילוט "לפסים אזרחיים", מפרה המבקשת הסכמה קודמת לעיכוב ביצוע עונש המאסר עד להחלטה בשאלת החילוט.

המבקשת גורסת כי נתנה את הסכמתה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, על יסוד ההנחה שהדיון בהליך יתקיים במועד כפי שנקבע, ביום 19.6.24, ויסיים סמוך לאחריו. דא עקא לבקשת הנאשם הדיון נדחה לתקופה של למעלה מחודשיים, ובכך נשטט היסוד להסכמתה.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשה ולהורות על העברת הדיון בבקשה לחילוט להליך אזרחי. להלן טעמי;

10. ככלל, הדיון בחילוט מהווה חלק אינטגרלי מההליך הפלילי וישמע במסגרתו. עם זאת, סעיף 36א(ד) לפקודה מסמיך את בית המשפט להורות על העברת הדיון להליך אזרחי בקבעו כדלקמן:

"טען אדם שאינו הנידון לזכות ברכוש כאמור בסעיף קטן (ג), וראה בית המשפט, מטעמים שירשמו, כי בירור הטענות עלול להקשות על המשך הדיון בהליך הפלילי, רשאי הוא לקבוע שהדיון בחילוט יהיה בהליך אזרחי;..."

11. בנסיבות המקרה דנא - אין ספק שהמשך ברור הטענות בהליך החילוט "עלול להקשות על המשך ההליך הפלילי", בהתחשב בפרק הזמן הממושך בו נמשך של כ-6 שנים ובהינתן גזר הדין שהושת על המשיב לתקופת מאסר בת 6 שנים. חלפו למעלה מ-6 חודשים ממועד מתן גזר הדין ולא נראה כי הדיון בבקשה יסתיים במהרה. די בעובדות אלו כדי ללמד על כך שהמשך הדיון בבקשה לחילוט במסגרת ההליך הפלילי - יקשה על ניהולו.

12. הימשכות ההליך הפלילי לתקופה כה ממושכת חוטא לאינטרס הציבורי ולמטרות הענישה. לענין זה יפים דברי בית המשפט העליון בבג"ץ 1339/05 **מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי באר שבע** (פורסם בנבו, 8.10.06) אשר קבע:

פן אחר של התמשכות ההליכים, הוא פגיעה באינטרס כי חשיפת האמת ומיצוי הדין עם

נאשמים יעשו במהירות סבירה, באשר, בלשונה של ד"ר ח' זנדברג "על מנת להגשים את מטרות דיני העונשין נדרש גם כי הענישה הפלילית שתושט על הנאשם תהיה אפקטיבית. אפקטיביות פירושה מיידיות. שכן, אפקט הענישה הפלילית הוא בעל משמעות רק כאשר הענישה היא מיידית" (ח' זנדברג זכויות נאשמים: הזכות למשפט נפרד (תשס"א) 27; ראו גם ע"פ 125/74 מירום בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(1) 57, 75).

המגמה לחתור למיצוי ההליך הפלילי, הובילה גם ליצירת ההלכה הפסוקה לפיה, כאשר מוטל עונש מאסר לתקופה ממושכת, תימנע ערכאת הערעור ממתן עיכוב ביצוע העונש עד למתן פסק דין בערעור.

13. ובאשר לטענת הסנגור, לפיה אין לצפות מהטוענות לזכות כי תעלינה טענות לזכויותיהן בנכסים (הרשומים על שמן) - הסנגור לא מייצגן וממילא אינו יכול לשמש להן שופר. לעניין זה, אין בגרסות שהעלו הטוענות לזכות בחקירה המשטרית כדי ללמד על טענותיהן הצפויות במסגרת הליך החילוט.

14. משהגיש הסנגור את בקשתו לדחיית מועד הדיון בבקשה לחילוט, על מנת לאפשר למשיב להציג כדבעי את טיעונו וראיותיו לשם הפרכת "חזקת הסוחר" התלויה נגדו - אין לאפשר את המשך הדיון בבקשה במסגרת ההליך הפלילי.

15. אשר על כן, אני נעתרת לבקשת המבקשת ומורה שהמשך ההליך בבקשה לחילוט ייעשה במסגרת הליך אזרחי בהתאם לסעיף 36א(ד) לפקודה. המבקשת תנקוט הליכים בהתאם לקבוע בסעיף 36ב' לפק' עד ליום 1.8.19.

16. ניתן בזאת עיכוב ביצוע של עונש המאסר למשך 45 יום מיום מתן החלטה זו, אשר בסיומם יחל הנאשם לרצות את עונשו, אלא אם תינתן החלטה אחרת על ידי ערכאת הערעור.

התנאים והערבויות, כפי שנקבעו לשם עיכוב ביצוע עונש המאסר, יוותרו על כנם.

ניתן היום, א' תמוז תשע"ט, 04 יולי 2019, בהעדר הצדדים.